

Riedsútstel

Byld	: 28 mei 2026
Agindapunt	: 8
Status	: Beeldvormend (<i>vergaderstuk</i>)
Program	: Programma-overstijgend
Eardere behandeling	: Controlemmissie d.d. 21 mei 2026
Ferfolch	: Beslút d.d. 11 juni 2026
Portefúlgehâlder	: Dhr. H. Bruining
Taheakke	: 1. Beleid Risico gestuurd werken 2026-2029
Saak- en stiknûmer	: 2026040716520/26ZG035826

Underwerp

Beleid Risico gestuurd werken

Wy stelle jo foar op 11 juny 2026 te besluten om:

De geactualiseerde beleidsnota Risico gestuurd werken vast te stellen en de weerstandsratio opnieuw vast te stellen op 1,0 – 1,4.

Koarte gearfetting

In de beleidsnota risico gestuurd werken is beschreven hoe de gemeente de risico's identificeert en vervolgens hoe de gemeente deze risico's behandelt.

Foech ried/kolleezje

Het college stelt het beleid risico gestuurd werken op, waarna de raad dit beleid vaststelt.

Ynlieding

Het huidige beleid risicomanagement wordt vervangen door het beleid Risico gestuurd werken, omdat er onder andere door de term risicomanagement te gebruiken vooral een focus kwam op het documenteren van de risico's en het beschrijven van wat niet goed gaat. Dit zorgt er niet voor dat er gehandeld wordt op de risico's. Daarnaast is het hogere doel dat deze manier van werken vertrouwen geeft en dat het inzicht geeft in het borgen van de maatschappelijke belangen. We doen dit voor de burger en niet voor de organisatie. Wij proberen met andere terminologie deze zienswijze op risicomanagement aan te passen, zodat én het effect groter is, maar ook het gevoel positiever.

Aan risicomanagement kleven allemaal ingewikkelde theorieën. Deze theorieën beogen allemaal hetzelfde en het vraagt veel extra dingen, terwijl de focus moet blijven op de duidelijkheid, niet voor niets 1 van de Zeven van Achtkarspelen. Dit beleid Risico gestuurd werken is dus een vereenvoudigd beleid, maar het idee is dat het daarom extra duidelijk is en weinig discussie oproept.

Histoarje

De vigerende beleidsnota risicomanagement is in maart 2023 vastgesteld door de raad.

Te berikken effekt

Het maken van beleid dat implementeerbaar is en daarom ook van de gehele organisatie wordt. Door het implementeren hopen we ook beter inzicht en duiding in de risico's te krijgen, waardoor we dit inzicht op vele plekken integraal kunnen gebruiken en hiermee de sturing op de risico's kunnen verbeteren.

Argumenten

1. *De nota is aangepast aan een zelfstandige gemeente Achtkarspelen*

Door een 'eenvoudige' werkwijze te kiezen door minder een focus te leggen op het definiëren van het soort risico's, komen we eerder toe aan de risico's aanpakken, zonder te blijven hangen in het duiden van de risico's.

Risico gestuurd werken is gewoon doen. Op basis van dit beleid gaan we meer aan de slag en blijven we niet in de documenten hangen

2. *De nota is geactualiseerd*

De aanpak van risico gestuurd werken is anders dan het beleidskader risicomanagement. De volgende aanpassingen zijn doorgevoerd:

- De doelstelling is aangepast. In het beleidskader risicomanagement was de doelstelling: "op een gestructureerde wijze identificeren, analyseren en managen/beheersen van risico's". De doelstelling van risico gestuurd werken is: "ervoor zorgdragen dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk nadelig effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en voorzieningen". In de situatie van risicomanagement was de prioritering en actiestand lastig te bereiken. Met risico gericht werken verwachten wij hier een verbetering in aan te brengen.
- De indeling van risico's is teruggebracht van 14 categorieën naar vijf categorieën
- Het proces van de risicosessies sluit nu aan bij de bestuurlijke P&C-cyclus en wordt onderdeel van het proces van de begroting en jaarrekening.
- De risicoklassen (zie paragraaf 3.1) zijn aangepast en sluiten beter aan bij de omvang van de gemeente Achtkarspelen.
- We hebben duidelijk beschreven wat de organisatie gaat merken van risico gestuurd werken door middel van risicosessies en de Verbetermonitor.
- Het beleid is nu specifiek voor Achtkarspelen geschreven.

3. *De ratio weerstandsvermogen opnieuw vast te stellen op 1,0 – 1,4*

De TU-Twente heeft een normtabel ontwikkeld voor de ratio weerstandsvermogen. Deze tabel is door het ministerie van BZK omarmd. Wij achten een ratio weerstandsvermogen "Voldoende" passend voor de gemeente Achtkarspelen om de risico's af te kunnen dekken. In de begroting 2026 is een ratio weerstandsvermogen bepaald van 9,2. Daarmee heeft de gemeente op dit moment ruim voldoende capaciteit om de gekwantificeerde risico's op te vangen.

Alternativen

De raad kan een hogere of lagere ratio weerstandsvermogen kiezen. Bij een hogere ratio dient er een hogere algemene reserve aangehouden te worden, waardoor middelen niet direct ingezet worden waarvoor ze bedoeld zijn. Bij een lagere ratio loopt de gemeente de kans dat als zich een risico voordoet er onvoldoende eigen vermogen is om dit zelf op te kunnen vangen.

Kanttekenings/risiko's

De (financiële) beoordeling van de risico's ligt bij de functie van divisiecontroller. Deze functie is in 2025 in mindere mate ingevuld dan waar formatie voor was en tot op heden zijn de twee vacatures ook nog niet structureel ingevuld. Door het niet invullen van de vacatureruimte is er een afbreukrisico aan de opbouw en implementatie van dit beleid, omdat de divisiecontroller een groot aandeel heeft in de risicosessies. Met de teamleider financiën wordt verkend hoe we op een andere wijze kunnen starten met de risico-sessies.

Finânsjes

Dit raadsvoorstel heeft geen financiële consequenties.

Byld : 28 mei 2026
Punt : 8
Side : 3

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Geen.

Kommunikaasje

Geen.

Previnsje

Niet van toepassing.

Gearwurking

Niet van toepassing.

Ferfolchtrajekt

Na vaststelling door de raad wordt het beleid risico gestuurd werken gepubliceerd op 'overheid.nl'.

Evaluaasje

Het beleid risico gestuurd werken wordt in 2029 geëvalueerd. In 2029 wordt een nieuwe versie met ingangsdatum 2030 aan de raad voorgelegd.

Buitenpost, 12 mei 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Konseptriesbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026,
punt nr.: 9;

Beslút:

De geactualiseerde beleidsnota Risico gestuurd werken vast te stellen en de weerstandsratio opnieuw vast te stellen op 1,0 – 1,4.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 11 juni 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc